

Kirsty Williams AC/AM
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA/KW/5877/19

Lynne Neagle AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Caerdydd
CF99 1NA

17 Rhagfyr 2019

Annwyl Lynne,

Ar 1 Gorffennaf, ysgrifennais atoch gyda gwybodaeth am nifer yr ysgolion a staff addysgu sydd wedi cael hyfforddiant ar brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod gan y Ganolfan Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod. Mae hyn yn dilyn cais am yr wybodaeth hon yn ystod fy sesiwn dystiolaeth i'r Pwyllgor ar 20 Mehefin.

Nodais yn fy llythyr fod angen gwaith pellach ar y wybodaeth a ddarparwyd gan y Ganolfan, a hynny er mwyn mireinio'r data gan nad oedd y Ganolfan, bryd hynny, yn casglu data yn llawn ynghylch nifer y staff sy'n cael hyfforddiant, ac yn rhaeadru'r hyfforddiant, ym mhob rhan o Gymru. Er mwyn cael y wybodaeth hon, roedd angen i'r ganolfan ofyn amdani gan hyfforddwy, ysgolion a chonsortia unigol, ac addewais ysgrifennu eto ar ôl i'r Ganolfan gasglu'r wybodaeth hon. Rwyf wedi cael y wybodaeth bellach ac mae wedi'i hatodi i'r llythyr hwn.

Rwy'n deall eich bod wedi ymweld â'r ganolfan yn ddiweddar i drafod eu gwaith gydag ysgolion. Rwy'n gobeithio bod y cyfarfod wedi bod yn ddefnyddiol i chi a bod gennych bellach ddarlun cliriach o waith y ganolfan, ei heffaith a'r cysylltiadau rhwng Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod a'n dull gweithredu ysgol gyfan ehangach mewn perthynas â gweithgareddau lles emosïynol a meddyliol.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Gweinidog Iechyd a'r Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol er gwybodaeth.

Yn gywir

Kirsty Williams AC
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Y diweddaraf am hyfforddiant yn y sector addysg o'r Ganolfan Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod

Y cefndir

Mae'r Ganolfan Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod wedi bod yn darparu hyfforddiant i ysgolion cynradd ac ysgolion uwchradd drwy Gymru. Mae cyllid gan Adran Addysg Llywodraeth Cymru wedi sicrhau arweinydd addysg, sydd wedi datblygu a darparu'r hyfforddiant gan ddefnyddio'r model rhaeadru. Dyma'r unig ffordd o sicrhau y gellir cynnig hyfforddiant i bob ysgol yng Nghymru (yr ymrwymiad yng nghynllun cyflawni 2019-20 y Ganolfan), ac i greu model cynaliadwy a fydd yn sicrhau bod y ddarpariaeth yn cael ei sefydlu'n iawn.

Gofynnodd y Ganolfan i banel arbenigol gynghori ar y dull o gyflwyno'r hyfforddiant hwn. Nododd y panel hwn y dylid cysylltu â'r pedwar consortiwm addysg i gefnogi'r broses o gyflwyno'r hyfforddiant. Dynodwyd consortia EAS fel prif leoliad y cynllun peilot ar gyfer gwerthuso'r hyfforddiant i ysgolion cynradd. Ar gyfer ysgolion uwchradd, nodwyd tair ysgol i dreialu'r dull gweithredu.

Mae'r wybodaeth yn cynnwys niferoedd presennol, yn ôl ardal consortia, yr ysgolion sydd wedi cael yr hyfforddiant hyd at fis Gorffennaf 2019. Mae'r ffigurau hyn yn rhagdybio bod pob hyfforddwr o leiaf yn cyflwyno'r hyfforddiant yn ei ysgol. Fodd bynnag, mae rhai hyfforddwyr yn cyflwyno i glwstwr o ysgolion, felly mae'r ffigurau hyn yn debygol o fod yn llawer uwch. Mae'r Ganolfan yn amcangyfrif bod dwy ran o dair o ysgolion ledled Cymru wedi cael hyfforddiant.

Beth arall y mae'r Ganolfan wedi'i gyflawni?

Mae'r Ganolfan hefyd wedi hyfforddi gweithluoedd eraill yn y sector hwn gan gynnwys 140 o arolygwyr Estyn a thros 120 o weithwyr ieuencid, sydd bellach wedi'u hyfforddi fel hyfforddwyr i ddarparu hyfforddiant i'r sector hwnnw.

Mae ymchwil eisoes wedi profi bod Arfer sy'n Ystyriol i Drawma mewn ysgolion yn lleihau absenoldeb, ac yn cynyddu cyrhaeddiad ac rydym yn gweld tystiolaeth o hynny yn yr ysgolion sydd wedi cael yr hyfforddiant.

Wrth symud ymlaen, bydd y Ganolfan yn parhau i ddarparu hyfforddiant am weddill y flwyddyn, ac os cytunir ar gyllid yn y dyfodol, bydd yn parhau i ddatblygu Cam 3 yr hyfforddiant er mwyn sicrhau bod y dysgu wedi'i wreiddio yn yr ysgolion drwy gynlluniau gweithredu. Bydd y Ganolfan hefyd yn bwrw ymlaen â'r gwaith o sicrhau bod yr hyfforddiant hwn yn rhan o gymwysterau TAR a hyfforddiant athrawon. Mae'r Ganolfan yn cydweithio â Sefydliadau Addysg Uwch drwy Gymru i wreiddio dysgu mewn cyrsiau a modiwlau perthnasol.¹

Prif niferoedd

Nifer staff Hyfforddi'r Hyfforddwyr a Sbectrwm (Cam-drin domestig) a hyfforddwyd - 432

Nifer yr ysgolion - tua 610 (yn debygol o fod yn uwch o lawer gan fod rhai hyfforddwyr yn darparu ar gyfer clwstwr cyfan o ysgolion).

¹ DS:- Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn cydweithio â gyda phrifysgolion i ddatblygu deunydd AGA a deunyddiau hyfforddi athrawon sy'n bodoli eisoes fel rhan o'u dull ysgol gyfan. Bydd gwaith y Ganolfan hyd yma yn llywio'r gwaith hwn ac yn cael ei gynnwys ynddo.

Niferoedd penodol yn ôl consortia

EAS

Mae pob un o'r 252 o ysgolion bellach wedi cael hyfforddiant Cam 1 (Ymwybyddiaeth o Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod)

Bydd pob ysgol gynradd ac uwchradd wedi cwblhau Cam 2 (Arfer sy'n Ystyriol o Drawma) erbyn diwedd gwanwyn 2020.

Hyfforddi'r Hyfforddwr – Mae tua 65 o hyfforddwyr bellach wedi'u hyfforddi i gyflwyno'r hyfforddiant yn eu clwstwr er mwyn sicrhau cynaliadwyedd yn y dyfodol.

CONSORTIWM CANOLBARTH Y DE

Hyfforddi'r Hyfforddwr- Mae 109 o hyfforddwyr bellach wedi'u hyfforddi i ddarparu hyfforddiant mewn ysgolion ym Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf, Bro Morgannwg, a Phen-y-bont ar Ogwr. Mae dros 400 o ysgolion yng Nghonsortiw m Canolbarth y De.

Caerdydd - Hyfforddi'r Hyfforddwyr, bydd 72 yn hyfforddi'r ysgolion cynradd a'r ysgolion uwchradd. Mae tri dyddiad arall ar gyfer Hyfforddi'r Hyfforddwr ar gael ym mis Hydref. Mae disgwyl y bydd holl ysgolion Caerdydd wedi cael hyfforddiant Cam 1 erbyn gwanwyn 2020.

Mae holl Gynghorwyr Her Consortiw m Canolbarth y De wedi derbyn hyfforddiant Cam 1.

Cydgysylltwyr Ysgolion Iach - 12 o hyfforddwyr sy'n gallu cyflwyno Cam 1 yn eu hysgolion cefnogol yn CSC.

Hyfforddiant ysgol gyfan yn cael ei gyflwyno gan Arweinydd Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod – 3 ysgol uwchradd - Ysgol Uwchradd Gatholig Richard Gwyn Sant, Ysgol Gynradd yr Holl Saint, y Bari ac Ysgol Gynradd Cwmdâr Aberdâr.

Ysgolion Merthyr - Cam 1 wedi'i gyflwyno mewn 12 o ysgolion yn yr Awdurdod Lleol. Ysgol Uwchradd Pen y Dre, Ysgol Uwchradd Afon Taf, yr Ysgol Uwchradd Gatholig yr Esgob Hedley, Ysgol Uwchradd Cyfarthfa, Ysgol Gynradd Heolgerrig, Ysgol Gynradd Twynyrodyn, Ysgol Gynradd y Graig, Ysgol Gynradd Santes Tudful, Ysgol Gynradd Caedraw, Eglwys Gatholig Sant Aloysius, Ysgol Gynradd Coed y Dderwen ac Ysgol Arbennig Greenfield.

ERW

Mae 52 o Arweinwyr Dysgu Clwstwr wedi'u hyfforddi i gyflwyno Cam 1 a 2 yn eu hysgolion.

Castell-nedd/Port Talbot- mae 65 o Swyddogion Diogelu Dynodedig sy'n gallu cyflwyno'r hyfforddiant Cam 1 a 2 yn eu hysgolion.

Powys - Mae 39 hyfforddwyr sy'n gallu cyflwyno yn eu hysgolion yn ystod cam 1 a 2.

Mae pawb yn Ysgol Gynradd Penygaer, Llanelli wedi'i hyfforddi gan arweinydd Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod yng Ngham 1 a 2. Mae ysgolion Sir Benfro yn cael hyfforddiant Hyfforddi'r Hyfforddwr ar gyfer mis Tachwedd.

GWE

Mae holl staff GWE wedi derbyn hyfforddiant Cam 1.

Sir Ddinbych- Ysgol Uwchradd Prestatyn a phob un o'r 9 o ysgolion cynradd sy'n bwydo wedi derbyn hyfforddiant Cam 1 – 320 o staff mewn 10 ysgol.

Mae ysgolion Conwy a Wrecsam wedi trefnu Hyfforddi'r Hyfforddwr yn hydref.